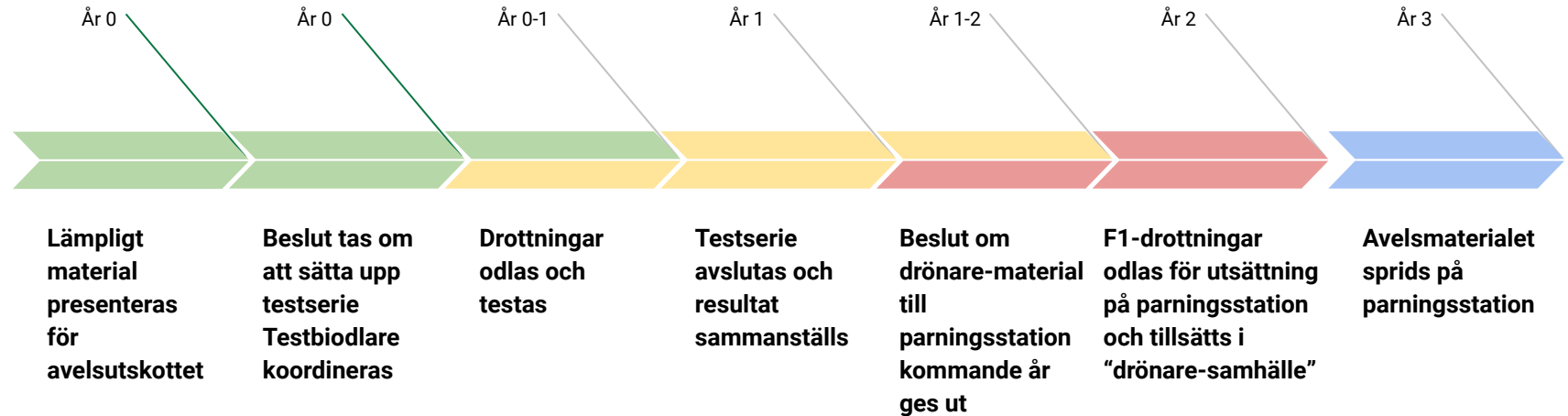

Från idé till station

Allmänt

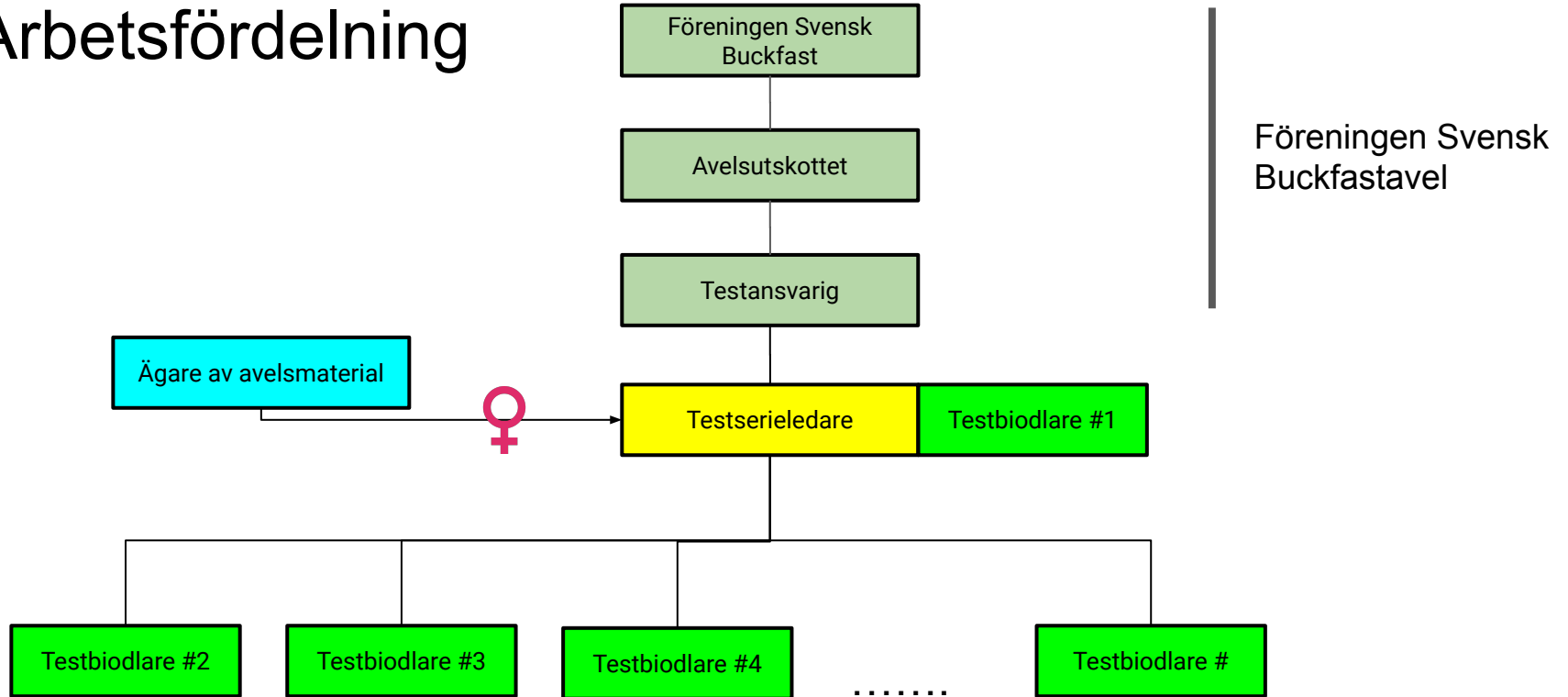
- **Minst 12-18 drottningar testas**
  - Testserie med mindre än 10 st drottningar förkastas
- **Bodlare som testar ska:**
  - Vara medlem i FSB
  - Deltagit det aktuella året/året innan vid FSB:s kalibreringsmöte, alternativt bedömts av avelskommittén ha tillräckliga kunskaper i ämnet
- **Bodlare ersätts ur gemensam budget**
  - Ersättning varierar mellan olika år samt av hur många testserier som godkänns

Äganderätt

- *Testbiodlaren* får inte sprida materialet vidare utan överenskommelse
  - Godkännande för vidare spridning kan medges i kontraktet
- FSB har rätt till avelsmaterial från godkända testdrottningar
  - FSB har rätt att hämta larver från godkänt material för vidare avel

Arbetsfördelning

Ägaren av avelsmaterialet

- Ägaren av avelsmaterialet ger FSB rätt till vidare avelsarbete av materialet
  - För att en drottning ska kunna ingå i en testserie behövs dokumenterad stamtavla för minst 3 generationer bakåt

Testserieledare

- Samordnar testserien
  - Ansöker om att sätta upp testserie hos *avelskommittén*
  - Sköter kontakten med projektets *testbiodlare*
  - Sammanställer testbiodling-projektet och rapporterar till *testansvarig*
- Tillhandahåller testmaterial
  - Odlar drottningar som delas ut till *testbiodlare*
  - Förmedlar avelsmaterial (larver) för *testbiodlare* att själv odla fram
- Ansvara för att tillräckligt antal drottningar produceras
  - Minst 12-18 drottningar ska testas i projektet
    - Högre antal testdrottningar bör odlas för att kompensera för ex. vinterförluster mm.

Testbiodlare

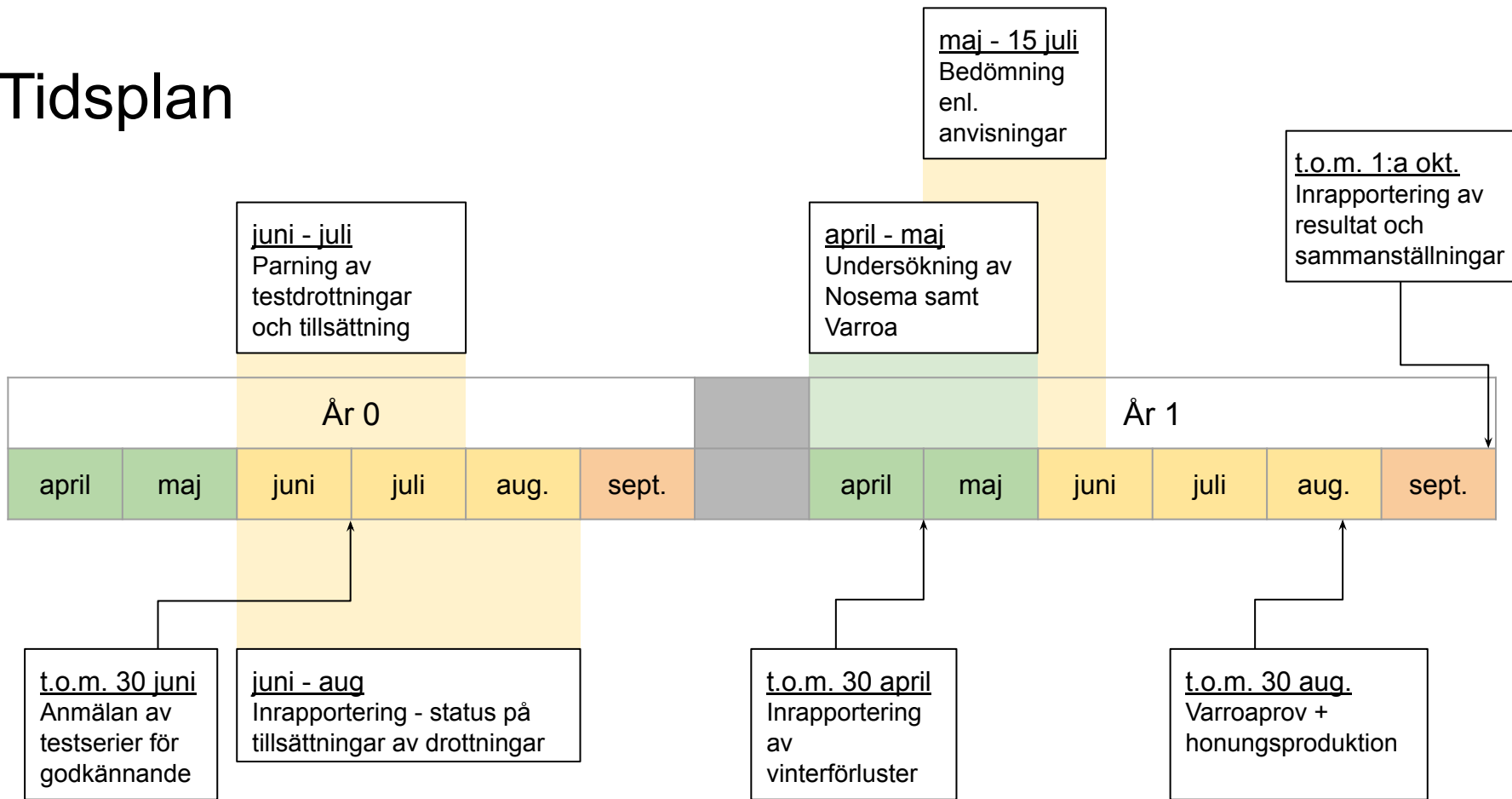
- “För att få vara testbiodlare ska man ha tillräckliga kunskaper”
  - ex. genom att ha deltagit i FSB:s kalibreringsträff max 2 år tillbaka
  - Biodlare som anses inneha tillräcklig erfarenhet kan även godkännas av FSB:s avelskommité
- Drottningar ska placeras ut så att rättvis bedömning kan ske
  - Testdrottningarna ska ej utgöra majoriteten i bigården
  - Testdrottningarna ska tillsättas i likvärdiga samhällen
  - Invintring ska ske på huvudsakligen drottningens egna bin
- Bigården ska skötas likartat
  - ex. pollineringsuppdrag - hela bigården bör vara sammanhållen
- Anmälan om förlust eller skada av testdrottning ska ske till *testserieledaren* utan dröjsmål

Projektidéer

- 3-4 biodlare testar någon av deras material tillsammans
- 3-4 biodlare testar ett tilldelat material
- 4 biodlare testar varandras drottningar

Tidsplan

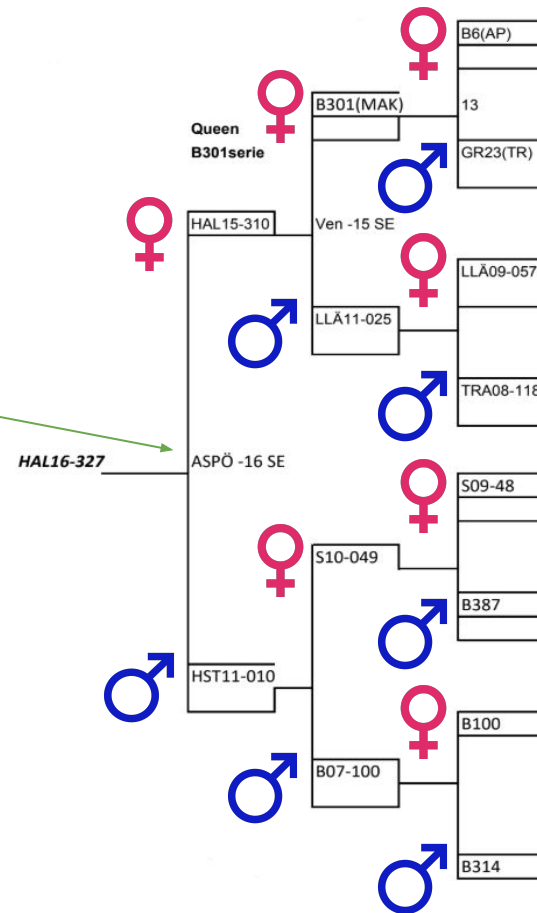

Odla drottning för testbiodling

- Börja odla i tid - drottningen måste hinna etablera sig i det nya samhället innan invintringen
- Odla tillräckligt många drottningar
  - Minimum 12-18 drottningar för en testserie
    - Räkna med förluster och odla därför för att kompensera eventuellt bortfall
- Att tänka på vid stationsparning
  - Parningskupan ska ha tillräckligt med bin för att överleva att stå på stationen
  - Ge tillräckligt med foder för 2 veckor på station
  - Drottningen får inte varit ute och flugit innan parningsstationen - Spärra drottningen i ca 7 dagar
  - Drönare får inte finnas i kupan vid utsättning för att avelslinjen på stationen ej ska påverkas
- Märkning ska ske så att förväxling minimeras

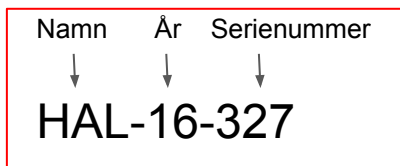
Skriva stamtavla

- 3 generationer tillbaka ska finnas dokumenterade
  - Drottningens moder skrivs överst i förgreningen ♀
  - Parningsplats skrivs mellan varje avgrening
  - Drönargivaren skrivs underst i förgreningen ♂

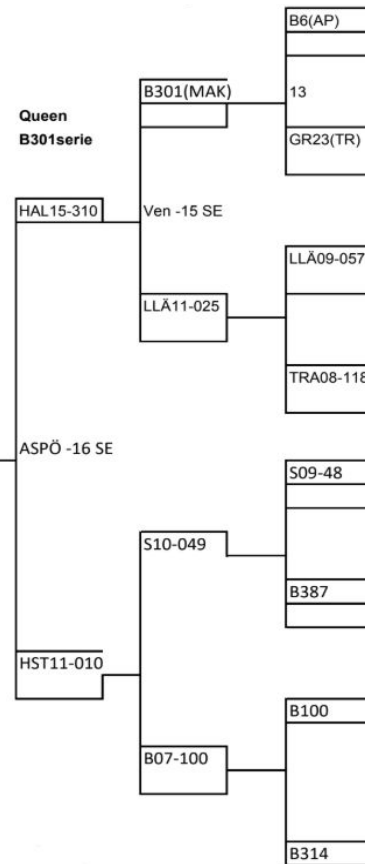

Skriva stamtavla

- 3 generationer tillbaka ska finnas dokumenterade
  - Drottningens moder skrivs överst i förgreningen
  - Parningsplats skrivs mellan varje avgrening
  - Drönargivaren skrivs underst i förgreningen
- Beteckningen består av 3 delar
  - Namn - Biodlarens initialer (ex. HAL)
  - Odlad år (ex. 16)
  - Serienummer (ex. 327)

HAL16-327

Ansök om att få odlarkod

- 1:a - Förnamn
- 2:a - Efternamn
- 3:e - Ort/Hemby

Ex. MFT

Martin **F**äldt **T**relleborg

Ansökan görs till avelsutskottet

- Kolla noggrant att ingen annan har samma odlarkod
- Finns totalt cirka $29^3 = 24\ 000$ koder

Anmälan om testserier

- Skickas in för godkännande av testansvarige senast den 30:e juni året inför teståret

Anmälningsblankett för uppställning av testserie av Buckfastdrottningar.

Blanketten insänds senast den 30 juni till FSB:s testansvarige för godkännande

Önskar att få odla för testserie, antal: _____

Planerar egen testserie, har odlat _____ stycken drottningar
döttrar efter _____
de ska paras/har parats med _____

på parningsstationen _____

genom inseminering _____

Övrigt: _____

Upplysningar om testserien:
_____
_____
_____

Stamtavla för modern till testserien:

Stamtavla för testseriens parning:

Datum: _____
Namn: _____
Adress: _____
E-mail: _____
Telefon: _____

Serien antas som godkänd testserie
Ott och datum: _____
För avslutskottet _____

Bedömning

År

Biodlare	Namn	Bigård	Typ	Namn	Kupa
Drottning	Märkt	Ja/nej	Övervint. egna bin	Ja/nej	Medelskörd i bigård
Parning	Vingklippt	Ja/nej	Rammått i y- rum		Antal samhällen
Moder	Tillsatt	Datum	Rammått i s-lådor		

5 Honung	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Summa kg till kolumn 5 i R-tal
6 Utrensning Frysmetoden	Datum	% utrensat	Datum	% utrensat	Utrensning i % medeltal	7 Nosema				Datum	Infektionsgrad

Bedömning Nr	Bedömning Datum	1 Temperament /Kakfasthet	2 Svärmtroghet	3 Fruktsamhet	4 Kalkyngel	5 Honung	8 Varroaolerans / VSH	9 Färg drönare	10 Färg arbetsbi	Övriga noteringar.
1										
2										
3										
						R-tal				
	Sammanställt värde									

Anvisningar: Bedömningar görs vid minst 3 skilda tillfällen, för säkrare värde, sprid gärna tillfällen jämnt över hela dragsäsongen, och två tillfällen med sämre väderförhållanden.

Egenskaperna 1- 4 bedöms vid varje tillfälle, övriga bedöms när så är möjligt. Egenskaperna: 6. Utrensning, 7. Nosema och 8 Varroaolerans anges om särskilda prov utförts för dessa.

Genomgående för egenskaperna är 5-gradig skala, utom för de egenskaper som anges särskilt nedan. 9. Färg drönare och 10. Färg arbetsbi ifylls om så anses ha betydelse.

OBS! Vid sammanställning av värden gäller inte generellt genomsnittligt värde utan ibland lägsta värde som uppnåtts vid de tre bedömningarna. Vilket värde som ska användas anges nedan efter förkortningen "SV"

1. Temperament/ kakfasthet

5. mycket lugna/sitter stilla
4. tämligen lugna/rörligare
3. normala/ganska rörliga
2. irriterade /rörliga
1. sticker oprovocerat/mycket rörliga
SV: Medelvärde

3. Fruktsamhet

5. stora yngelytor, birikt hela säsongen
4. skott i mycket lite omfattning
3. normalt
2. dålig fruktsamhet
1. omsätter all nektar i yngel
SV: Medelvärde

5. Honungsskörd

Relativt används. En kupa totalskörd divideras med bigårdens medel. Kupa som har bigårdens medel = 1,0. Ex. 50 kg = medel i bigård och 1,0, eller 100% Ett samhälle ger 60 kg, vilket blir 1,2 eller 120%. 50% av medel-skörden = 0,5.

6. Utrensning

Frysmetoden max 24 tim. Två provtillfällen medeltal i % anges.

7. Nosema

5. inga sporer
3. 1-5 sporer (0,5-2 milj. sporer/bi)
1. 6-40 sporer (>5 milj. sporer/bi)
SV: Lägsta värde
För säkert värde leta över täckglas
Antal sporer i förstoring 400 ggr

8. Varroaolerans

Bedöms enligt den för tillfället aktuella metoden.

9. Färg drönare

5. helt mörka
3. bronsfärgade

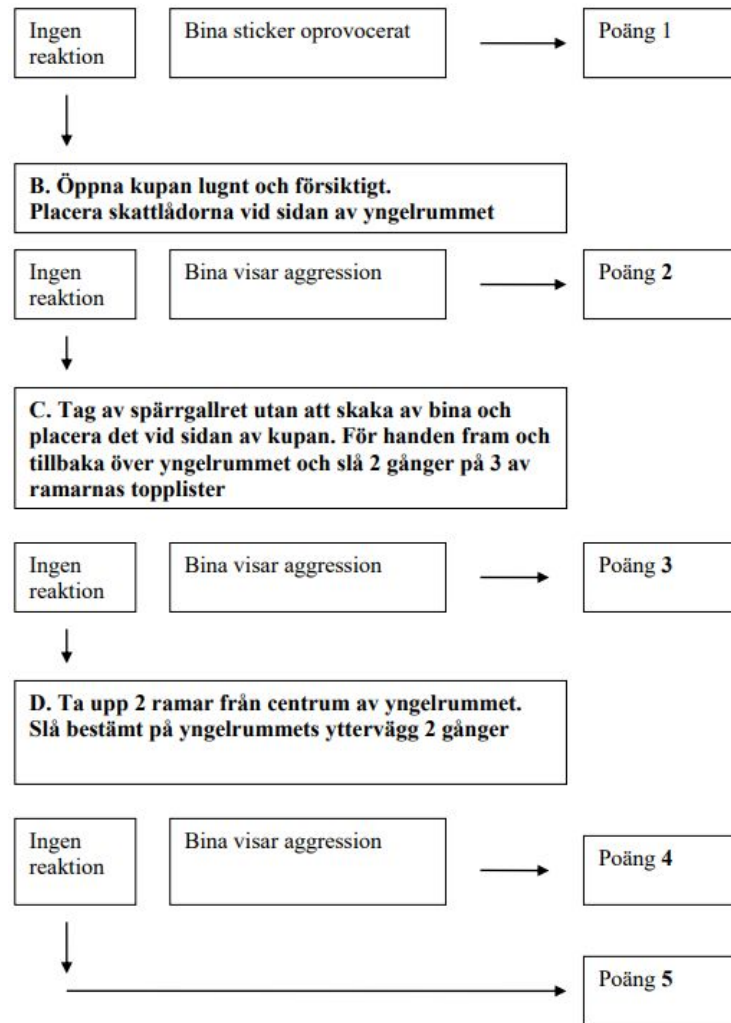
10. Färg arbetsbi

5. helt likformiga
3. något varierade
1. mycket olika färg

Anteckningar

1. Temperament/Kakfasthet

- Bedömning görs vid 3 olika tillfällen utspridda under säsong
- Följd följande flödesschema för att bedöma temperamentet

2. Svärmtröghet

- Tendenser till att vilja svärma noteras enligt instruktion
- Viceceller behandlas som i vanliga samhällen och rivs

Bedömning		Biodlare		Namn		Bigård		Typ		Namn		Kupa			
År		Drottning		Märkt		Ja/nej		Övervint. egna bin		Ja/nej		Medelskörd i bigård			
		Parning		Vingklippt		Ja/nej		Rammått i y- rum				Antal samhällen			
		Moder		Tillsatt		Datum		Rammått i s-lådor							
5 Honung		Datum		Kg		Datum		Kg		Datum		Kg		Summa kg till kolumn 5 i R-tal	
6 Utrensning		Datum		% utrensat		Datum		% utrensat		Utrensning i % medeltal		7 Nosema		Datum	
Frysmetoden														Infektionsgrad	

Bedömning	1 Temperament /Kakfasthet	2 Svärmtröghet	3 Fruktsamhet	4 Kalkyngel	5 Honung	8 Varroaolerans / VSH	9 Färg drönare	10 Färg arbetsbi	Övriga noteringar:
Nr	Datum								
1									
2									
3									
Sammanställt värde					R-tal				

Anvisningar: Bedömningar görs vid minst 3 skilda tillfällen, för säkrare värde, sprid gärna tillfällena jämnt över hela dragsäsongen, och två tillfällen med sämre väderförhållanden. Egenskaper 1-4 bedöms vid varje tillfälle, övriga bedöms när så är möjligt. Egenskaper: 6. Utrensning, 7. Nosema och 8 Varroaolerans anges om särskilda prov utförts för dessa. Genomgående för egenskaper är 5-gradig skala, utom för de egenskaper som anges särskilt nedan. 9. Färg drönare och 10. Färg arbetsbi ifylls om så anses ha betydelse.

OBS! Vid sammanställning av värden gäller inte generellt genomsnittligt värde utan ibland lägsta värde som uppnåtts vid de tre bedömningarna. Vilket värde som ska användas anges nedan efter förkortningen "SV"

1. Temperament/ kakfasthet
5. mycket lugna/sitter stilla
4. tämligen lugna/rörligare
3. normala/ganska rörliga
2. irriterade/rörliga
1. sticker oprovocerat/mycket rörliga
SV: Medelvärde

3. Fruktbarhet
5. stora yngelytor, birikt hela säsongen
4. skott i mycket lite omfattning
3. normalt
2. dålig fruktsamhet
1. omsätter all nektar i yngel
SV: Medelvärde

5. Honungsskörd
Relativt används.
En kupa totalskörd divideras med bigårdens medel.
Kupa som har bigårdens medel = 1,0.
Ex.
50 kg = medel i bigård och 1,0, eller 100%
Ett samhälle ger 60 kg, vilket blir 1,2 eller 120%.
50% av medelskörd = 0,5.

6. Utrensning
Frysmetoden max 24 tim. Två provtillfällen medeltal i % anges.

7. Nosema
5. inga sporer
3. 1-5 sporer (0,5-2 milj. sporer/bi)
1. 6-40 sporer (>5 milj. sporer/bi)
SV: Lägsta värde
För säkert värde leta över täckglasat
Antal sporer i förstoring 400 ggr

8. Varroaolerans
Bedöms enligt den för tillfället aktuella metoden.

9. Färg drönare
5. helt mörka
3. bronsfärgade
1. gul rand eller randiga

10. Färg arbetsbi
5. helt likformiga
3. något varierade
1. mycket olika färg

Anteckningar

2. Svärmtröghet
5. inga bestiftade celler
4. bestiftade celler, ingen svärmning
3. bestiftade cellkoppar, ett angrepp
2. bestiftade cellkoppar, flera angrepp
1. svärmning trots åtgärder
SV: Lägsta värde

Kalkyngel
ingen kalkyngel observerat
enstaka drönarceller
enstaka arbetarceller
många kalkyngelceller
kalkyngel i merparten celler
SV: Medelvärde

3. Fruktbarhet

Svagt fylld yngelram
(Bedömningsvärde 2-3 beroende på
resten av bikupan)

Väl fylld yngelram med ett antal
"skjutet yngel"
(Bedömningsvärde 3-4 beroende på
resten av bikupan)

Bedömning		Biodlare	Namn		Bigård	Typ	Namn		Kupa		
År	Drottning	Märkt	Ja/nej		Övervint. egna bin	Ja/nej		Medelskörd i bigård	Kg		
	Parning	Vingklippt	Ja/nej		Rammått i y- rum			Antal samhällen			
	Moder	Tillsatt	Datum		Rammått i s-lådor						
5 Honung		Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Summa kg till kolumn 5 i R-tal	
6 Utrensning Frysmetoden		Datum	% utrensat	Datum	% utrensat	Utrensning i % medeltal		7 Nosema		Datum	Infektionsgrad

Bedömning Nr	Bedömning Datum	1 Temperament /Kakfasthet	2 Svärmtrohget	3 Fruktbarhet	4 Kalkyngel	5 Honung	8 Varroatolerans / VSH	9 Färg drönare	10 Färg arbetsbi	Övriga noteringar:
1										
2										
3										
Sammanställt värde						R-tal				

Anvisningar: Bedömningar görs vid minst 3 skilda tillfällen, för säkrare värde, sprid gärna tillfällena jämnt över hela dragsäsongen, och två tillfällen med sämre väderförhållanden. Egenskaperna 1-4 bedöms vid varje tillfälle, övriga bedöms när så är möjligt. Egenskaperna: 6. Utrensning, 7. Nosema och 8 Varroatolerans anges om särskilda prov utförts för dessa. Genomgående för egenskaperna är 5-gradig skala, utom för de egenskaper som anges särskilt nedan. 9. Färg drönare och 10. Färg arbetsbi ifylls om så anses ha betydelse. OBS! Vid sammanställning av värden används alltid det lägsta värdet utom ibland lägsta värde som uppnåtts vid de tre bedömningarna. Vilket värde som ska användas anges nedan efter förkortningen "SV"

1. Temperament/ kakfasthet 5. mycket lugna/sitter stilla 4. tämligen lugna/rörligare 3. normala/ganska rörliga 2. irriterade/rörliga 1. sticker oprovocerat/mycket irriterade SV: Medelvärde	3. Fruktbarhet 5. stora yngelytor, birkitt hela säsongen 4. skott i mycket lite omfattning 3. normalt 2. dålig fruktsamhet 1. omsätter all nektar i yngel SV: Medelvärde	5. Honungsskörd Rätt utvalda används. Egen utvald totalskörd 5. 20-30% av totala skörden med bi-gens medel. 4. 10-20% av totala skörden med bi-gens medel = 1,0. 3. 5-10% av totala skörden med bi-gens medel = 1,0. 2. 1-5% av totala skörden med bi-gens medel = 1,0. 1. 0-1% av totala skörden med bi-gens medel = 1,0. SV: Lägsta värde	6. Utrensning Frysmetoden max 24 tim. Två provtillfällen medeltal i % anges. 7. Nosema 5. inga sporer 3. 1-5 sporer (0,5-2 milj. sporer/bi) 1. 6-40 sporer (>5 milj. sporer/bi) SV: Lägsta värde För säkert värde leta över täckglasat Antal sporer i förstoring 400 ggr	8. Varroatolerans Bedöms enligt den för tillfället aktuella metoden. 9. Färg drönare 5. helt mörka 3. bronsfärgade 1. gul rand eller randiga 10. Färg arbetsbi 5. helt likformiga 3. något varierade 1. mycket olika färg	Anteckningar

4. Kalkyngel

Bedömning Biodlare Namn Bigård Typ Namn Kupa

Ar Drottning Märkt Ja/nej Övervint. egna bin Ja/nej Medelskörd i bigård Kg

Parning Vingklipp Ja/nej Rammått i y- rum Antal samhällen

Moder Tillsatt Datum Rammått i s-lådor

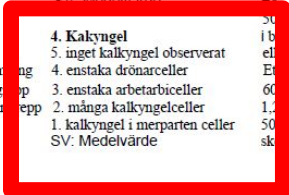
5 Honung Datum Kg Datum Kg Datum Kg Datum Kg Datum Kg Summa kg till kolumn 5 i R-tal

6 Utrensning Datum % utrensat Datum % utrensat Utrensning i % medeltal **7 Nosema** Datum Infektionsgrad

Bedömning Nr	Datum	1 Temperament /Kakfasthet	2 Svärmtroghet	3 Fruktbarhet	4 Kalkyngel	5 Honung	8 Varroaolerans / VSH	9 Färg drönare	10 Färg arbetsbi	Övriga noteringar.
1										
2										
3										
Sammanställt värde						R-tal				

Anvisningar: Bedömningar görs vid minst 3 skilda tillfällen, för säkrare värde, sprid gärna tillfällen jämnt över hela dragsäsongen, och två tillfällen med sämre väderförhållanden. Egenskaperna 1- 4 bedöms vid varje tillfälle, övriga bedöms när så är möjligt. Egenskaperna: **6. Utrensning**, **7. Nosema** och **8 Varroaolerans** anges om särskilda prov utförts för dessa. Genomgående för egenskaperna är 5-gradig skala, utom för de egenskaper som anges särskilt nedan. **9. Färg drönare** och **10. Färg arbetsbi** ifylls om så anses ha betydelse. **OBS!** Vid sammanställning av värden gäller inte generellt genomsnittligt värde utan ibland lägsta värde som uppnåtts vid de tre bedömningarna. Vilket värde som ska användas anges nedan efter förkortningen "SV"

1. Temperament/ kakfasthet 5. mycket lugna/sitter stilla 4. tämligen lugna/rörligare 3. normala/ganska rörliga 2. irriterade /rörliga 1. sticker oprovocerat/mycket rörliga SV: Medelvärde	3. Fruktbarhet 5. stora yngelytor, birikt hela säsongen 4. skott i mycket lite omfattning 3. normalt 2. dålig fruktsamhet 1. omsätter all nektar i yngel SV: Medelvärde	5. Honungsskörd Relativt används. En kupa totalskörd divideras med bigårdens medel. Kupa som har bigårdens medel = 1.0. SV: Medelvärde	6. Utrensning Frysmetoden max 24 tim. Två provtillfällen medeltal i % anges. 7. Nosema 5. inga sporer 3. 1-5 sporer (0,5-2 milj. sporer/bi) 1. 6-40 sporer (>5 milj. sporer/bi) SV: Lägsta värde För säkert värde leta över täckglasat Antal sporer i förstoring 400 ggr	8. Varroaolerans Bedöms enligt den för tillfället aktuella metoden. 9. Färg drönare 5. helt mörka 3. bronsfärgade 10. Färg arbetsbi 5. helt likformiga 3. något varierade 1. mycket olika färg	Anteckningar

5. Honungsskörd

- Honungssköörden beräknas i relation till medelskörd i bigården

Exempel:

Bisamhälle #1: 35 kg

Bisamhälle #2: 50 kg

Testbisamhälle: 65 kg

Bisamhälle #4: 20 kg

Bisamhälle #5: 70 kg

Medelskörd i bigård: 48 kg

Skörd från **testbisamhälle: 65 kg**

R-tal = 65 kg / 48 kg → **1,35**

Bedömning		Biodlare	Namn		Bigård	Typ	Namn		Kupa		
År	Drottning		Märkt	Ja/nej	Övervint. egna bin	Ja/nej	Medelskörd i bigård		Kg		
	Parning		Vingklippt	Ja/nej	Rammått i y- rum		Antal samhällen				
	Moder		Tillsatt	Datum	Rammått i s-lådor						
5 Honung	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Summa kg till kolumn 5 i R-tal
6 Utrensning	Datum	% utrensat	Datum	% utrensat	Utrensning i % medeltal		7 Nosema		Datum	Infektionsgrad	
Frysmetoden											

Bedömning Nr	Bedömning Datum	1 Temperament /Kakfasthet	2 Svärmtrohghet	3 Fruktksamhet	4 Kalkyngel	5 Honung	8 Varroaolerans / VSH	9 Färg drönare	10 Färg arbetsbi	Övriga noteringar:
1										
2										
3										
Sammanställt värde						R-tal				

Anvisningar: Bedömningar görs vid minst 3 skilda tillfällen, för säkrare värde, sprid gärna tillfällena jämnt över hela dragsäsongen, och två tillfällen med sämre väderförhållanden. Egenskaperna 1-4 bedöms vid varje tillfälle, övriga bedöms när så är möjligt. Egenskaperna: 6. Utrensning, 7. Nosema och 8 Varroaolerans anges om särskilda prov utförts för dessa. Genomgående för egenskaperna är 5-gradig skala, utom för de egenskaper som anges särskilt nedan. 9. Färg drönare och 10. Färg arbetsbi ifylls om så anses ha betydelse. OBS! Vid sammanställning av värden gäller inte generellt genomsnitt utan medelvärden som uppnåtts vid de tre bedömningarna. Vilket värde som ska användas anges nedan efter förkortningen "SV"

1. Temperament/ kakfasthet 5. mycket lugna/sitter stilla 4. tämligen lugna/rörligare 3. normala/ganska rörliga 2. irriterade/rörliga 1. sticker oprovocerat/mycket rörliga SV: Medelvärde	3. Fruktbarhet 5. stora yngelytor, bra utveckling 4. skott i mycket liten omfattning 3. normalt 2. dålig fruktsamhet 1. omsätter all nektar SV: Medelvärde	5. Honungsskörd Relativt använt. En kupa totalskörd divideras med bigårdens medel. Kupa som har bigårdens medel = 1,0. Ex. 50 kg = medel i bigård och 1,0, eller 100% Ett samhälle ger 60 kg, vilket blir 1,2 eller 120%. 50% av medelsköörden = 0,5.	6. Utrensning Frysmetoden max 24 tim. på provtillfällena i % ange	7. Nosema 5. inga sporer 3. 1-5 sporer (0,5-2 milj. sporer/bi) 1. 6-40 sporer (>5 milj. sporer/bi) SV: Lägst värde För säkrare värde leta över täckglasat antal sporer i förstoring 400 ggr	8. Varroaolerans Bedöms enligt den för tillfället aktuella metoden. 9. Färg drönare 5. helt mörka 3. bronsfärgade 10. Färg arbetsbi 5. helt likformiga 3. något varierade 1. mycket olika färg	Anteckningar

6. Utrensning

- Bör göras 2 ggr

Bedömning		Biodlare	Namn	Bigård	Typ	Namn	Kupa		
Ar									
Drottning		Märkt	Ja/nej	Övervint. egna bin	Ja/nej	Medelskörd i bigård		Kg	
Parning		Vingklippt	Ja/nej	Rammått i y- rum					
Moder		Tillsatt	Datum	Rammått i s-lådor					
5 Honung	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Summa kg till kolumn 5 i R-tal
6 Utrensning	Datum	% utrensat	Datum	% utrensat	Utrensning i % medeltal	7 Nosema		Datum	Infektionsgrad
Frysmetoden									

Bedömning Nr	Datum	1 Temperament /Kakfasthet	2 Svärmtrohghet	3 Fruktsamhet	4 Kalkyngel	5 Honung	8 Varroaolerans / VSH	9 Färg drönare	10 Färg arbetsbi	Övriga noteringar.
1										
2										
3										
Sammanställt värde						R-tal				

Anvisningar: Bedömningar görs vid minst 3 skilda tillfällen, för säkrare värde, sprid gärna tillfällen jämnt över hela dragsäsongen, och två tillfällen med sämre väderförhållanden.

Egenskaperna 1- 4 bedöms vid varje tillfälle, övriga bedöms när så är möjligt. Egenskaperna: 6. Utrensning, 7. Nosema och 8 Varroaolerans anges om särskilda prov utförts för dessa.

Genomgående för egenskaperna är 5-gradig skala, utom för de egenskaper som anges i tabellen. Färgdrönare och arbetsbi ifylls om så anses ha betydelse.

OBS! Vid sammanställning av värden gäller inte generellt genomsnittligt värde utan i stället lägsta värde som uppnåtts vid de tre bedömningarna. Vilket värde som ska användas anges nedan efter förkortningen "SV"

1. Temperament/ kakfasthet 5. mycket lugna/sitter stilla 4. tämligen lugna/rörligare 3. normala/ganska rörliga 2. irriterade/rörliga 1. sticker oprovocerat/mycket rörliga SV: Medelvärde	3. Fruktsamhet 5. stora yngelytor, birikt hela säsongen 4. skott i mycket lite omfattning 3. normalt 2. dålig fruktsamhet 1. omsätter all nektar i yngel SV: Medelvärde	5. Honung Relativt används. En kupa tillskörd divideras med bigårdens medeltal = 1.0. Ex. 50 kg = medeltal i bigård och 1.0, eller 100% Ett samhälle ger 60 kg, vilket blir 1,2 eller 120%. 50% av medelskörd = 0.5.	6. Utrensning Frysmetoden max 24 tim. Två provtillfällen medeltal i % anges. 7. Nosema 5. inga sporer 2. 1-2 sporer (0,5-2 milj. sporer/bi) 1. 6-40 sporer (>5 milj. sporer/bi) SV: Lägsta värde För säkert värde leta över täckglasat Antal sporer i förstoring 400 ggr	8. Varroaolerans Bedöms enligt den för tillfället aktuella metoden. 9. Färg drönare 5. helt mörka 3. bronsfärgade 1. gul rand eller randiga 10. Färg arbetsbi 5. helt likformiga 3. något varierade 1. mycket olika färg	Anteckningar

Utrensningstest

- Görs vid två tillfällen fördelade under säsong
  - ex. maj & juni
  - gör vid normalt dragförhållande
- Tillvägagångssätt
  - 100 celler avdödas genom frysmetoden
    - För att rationalisera metoden kan fryst yngel förberetts innan och sättas in
  - efter 24 timmar räknas antalet utrensade celler
    - Andelen utrensade anges i procent
  - Ynglet ska vara täckt minst två dagar men ej så gammalt att det fått rosa ögon
- Det är tillåtet att använda sig av andra metoder (ex. nåldöda)
  - Notera i bedömnings-protokollet om ynglet ex. är nåldödat (dvs. alternativ metod)

Utrensningstest - Nåldödat framifrån

Utrensningstest - Nåldödat bakifrån

Utrensningstest - Kakbit

7. Nosema

Bedömning	Biodlare	Namn	Bigård	Typ	Namn	Kupa	
Ar	Drottning	Märkt	Ja/nej	Övervint. egna bin	Ja/nej	Medelskörd i bigård	Kg
	Parning	Vingklipp	Ja/nej	Rammått i y- rum		Antal samhällen	
	Moder	Tillsatt	Datum	Rammått i s-lådor			

5 Honung	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Summa kg till kolumn 5 i R-tal	
6 Utrensning	Datum	% utrensat	Datum	% utrensat	Utrensning i % medeltal	7 Nosema					Datum	Infektionsgrad
Frysmetoden												

Bedömning Nr	Datum	1 Temperament /Kakfasthet	2 Svärmtrohghet	3 Fruktsamhet	4 Kalkyngel	5 Honung	8 Varroaolerans / VSH	9 Färg drönare	10 Färg arbetsbi	Övriga noteringar.
1										
2										
3										
Sammanställt värde						R-tal				

Anvisningar: Bedömningar görs vid minst 3 skilda tillfällen, för säkrare värde, sprid gärna tillfällena jämnt över hela dragsäsongen, och två tillfällen med sämre väderförhållanden. Egenskaperna 1- 4 bedöms vid varje tillfälle, övriga bedöms när så är möjligt. Egenskaperna: 6. Utrensning, 7. Nosema och 8 Varroaolerans anges om särskilda prov utförts för dessa. Genomgående för egenskaperna är 5-gradig skala, utom för de egenskaper som anges särskilt nedan. 9. Färg drönare och 10. Färg arbetsbi ifylls om så anses ha betydelse. OBS! Vid sammanställning av värden gäller inte generellt genomsnittligt värde utan ibland lägsta värde som uppnåtts vid de tre bedömningarna. Vilket värde som ska användas anges nedan efter förkortningen "SV"

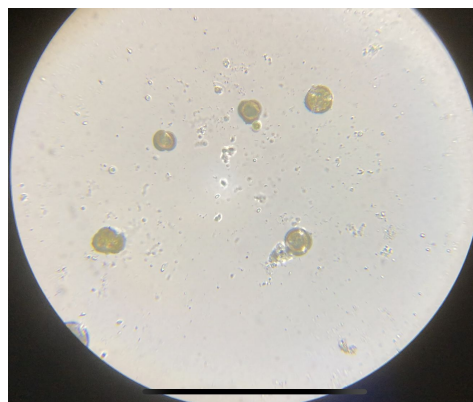
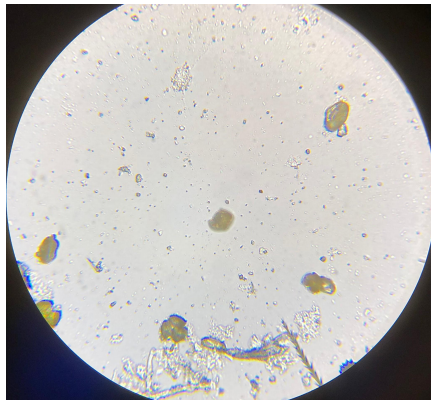
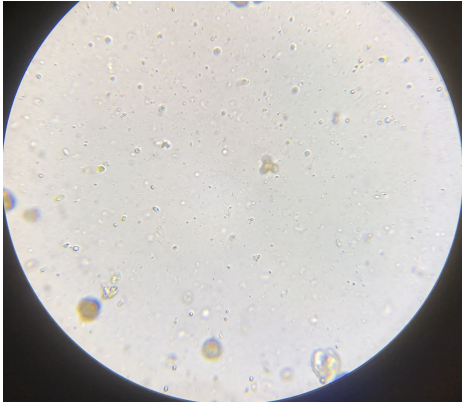
1. Temperament/ kakfasthet	3. Fruktsamhet	5. Honungsskörd	6. Utrensning	8. Varroaolerans	Anteckningar
5. mycket lugna/sitter stilla	5. stora yngelytor, birikt hela säsongen	Relativtalet används. En kupa totalskörd divideras med bigårdens medel. Kupa som har bigårdens medel = Ex. 50 kg = medel i bigård och 1,0, eller 100%	24 tim. Två provtillfällen medeltal i % anges	Bedöms enligt den för tillfället aktuella metoden.	
4. tämligen lugna/rörligare	4. skott i mycket lite omfattning	Ett samhälle ger 60 kg, vilket blir 1,2 eller 120%. 50% av medelskörden = 0,5.	7. Nosema 5. inga sporer 3. 1-5 sporer (0,5-2 milj. sporer/bi) 1. 6-40 sporer (>5 milj. sporer/bi) SV: Lägsta värde För säkert värde leta över täckglas Antal sporer i förstoring 400 ggr	9. Färg drönare 5. helt mörka 3. tonsfärgade 1. gul rand eller randiga	
3. normala/ganska rörliga	3. normalt			10. Färg arbetsbi 5. helt likformiga 3. lågot varierade 1. mycket olika färg	
2. irriterade /rörliga	2. dålig fruktsamhet				
1. sticker oprovocerat/mycket rörliga SV: Medelvärde	1. omsätter all nektar i yngel SV: Medelvärde				
2. Svärmtrohghet	4. Kalkyngel				
5. inga bestaffade celler	5. inget kalkyngel observerat				
4. bestaffade celler, ingen svärming	4. enstaka drönarceller				
3. bestaffade cellkoppar, ett angrepp	3. enstaka arbetarceller				
2. bestaffade cellkoppar, flera angrepp	2. många kalkyngelceller				
1. svärming trots åtgärder SV: Lägsta värde	1. kalkyngel i merparten celler SV: Medelvärde				

Nosema-prov

- Nosemaprov tas på övervintrade bin
  - Provet visar på hur välmående ett samhälle är och dess förmåga att klara sjukdomar
    - Nosemaförekomst kan påverkas av arvsanlaget
    - högst förekomst av Nosema återfinns på övervintrande bin
  - Prov ska tas senast v.16
  - Analys görs enligt SBR:s riktlinjer
<https://www.biodlarna.se/bin-och-biodling/bihalsa/bisjukdomar-och-parasiter/nosema/>
    - Prov tas på **60 bin** som mals ut i **60 ml** vatten - se instruktion
    - Provet analyseras i mikroskop förstoring **400 ggr**

Nosema-prov

- Förekomst av Nosema utförs enligt anvisningar
  - Mikroskop förstoring **400 gånger** används, antal sporer per okulärt fält, dvs i ett och samma synfält. Kollar man på flertalet synfält ska medelvärdet av dessa användas
    - Bedömningspoäng 5: Inga sporer hittade
    - Bedömningspoäng 3: 1-5 sporer hittade
    - Bedömningspoäng 1: >6 sporer hittade

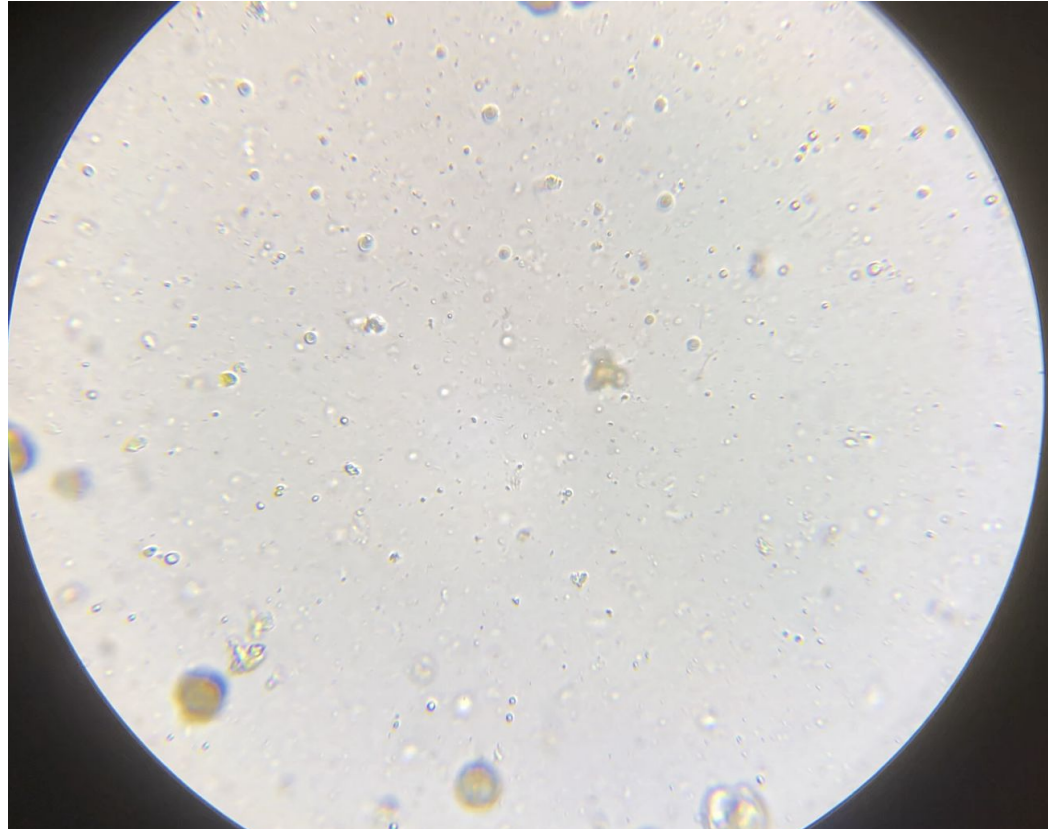
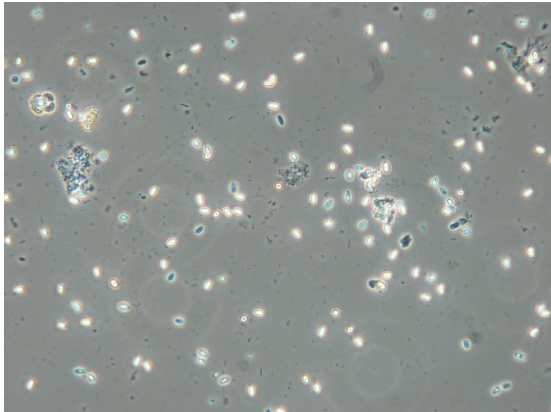

Ingen förekomst

Bedömningspoäng 5

Inga tydliga sporer hittades vid undersökningen

Nosemasporer

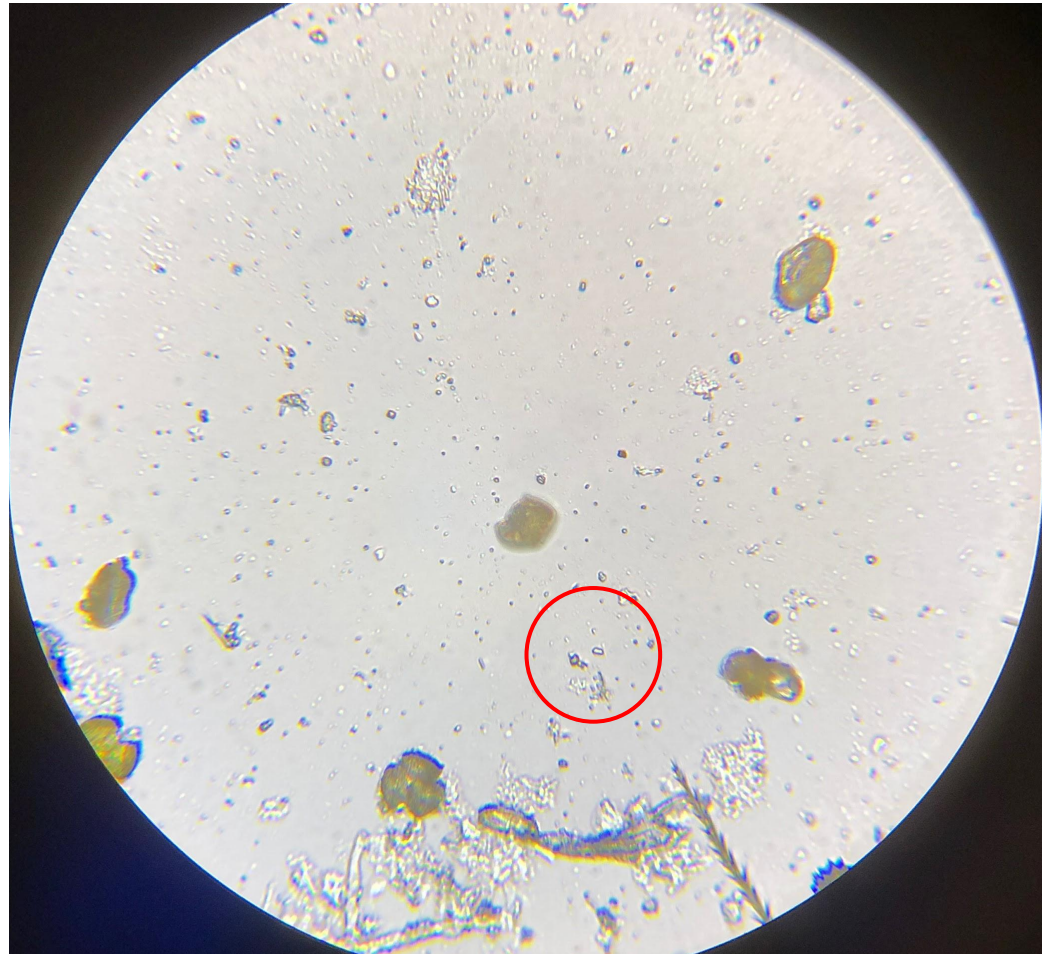
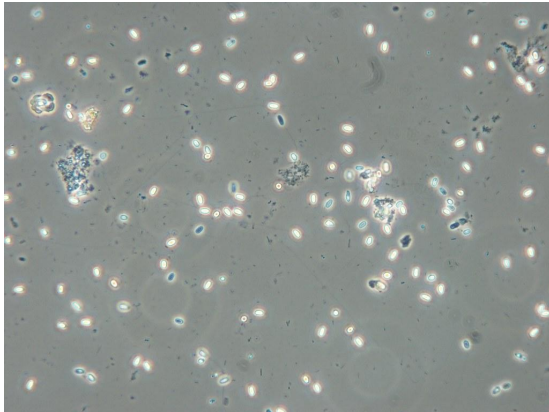

Låg förekomst

Bedömningspoäng 3

1 st tydlig spor hittades

Nosemasporer

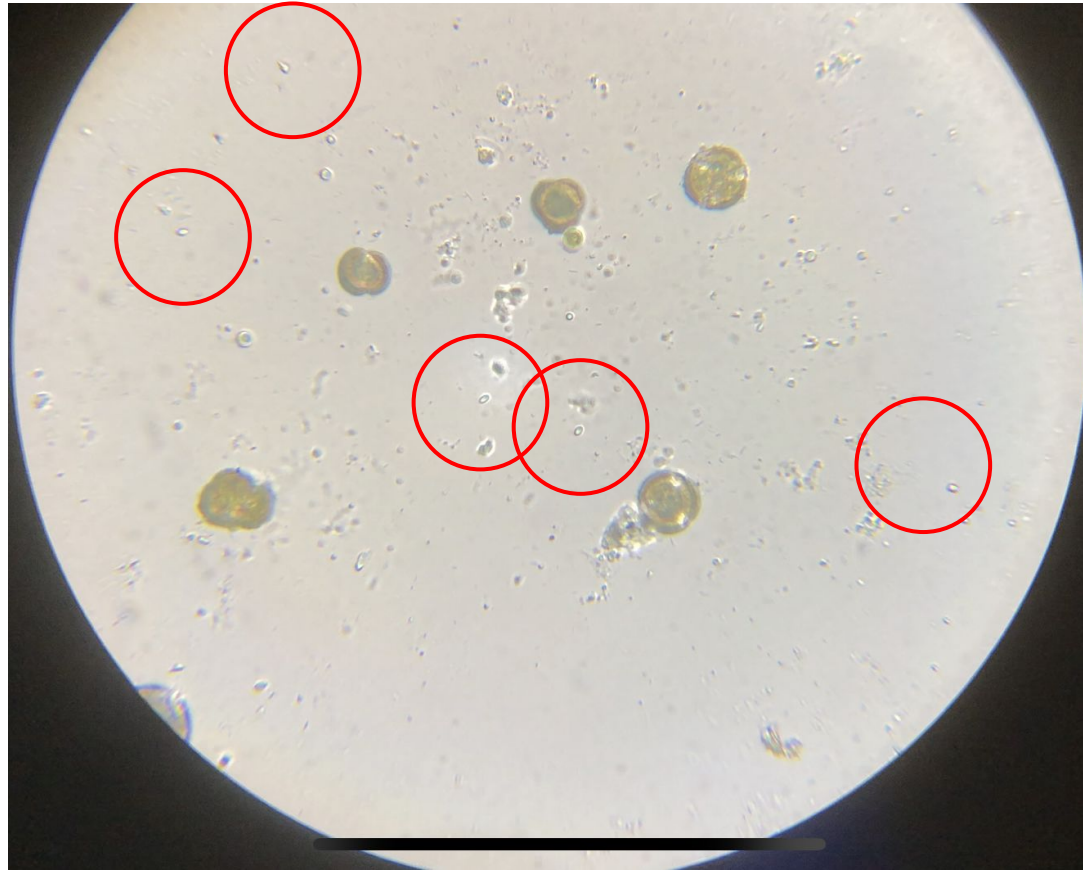
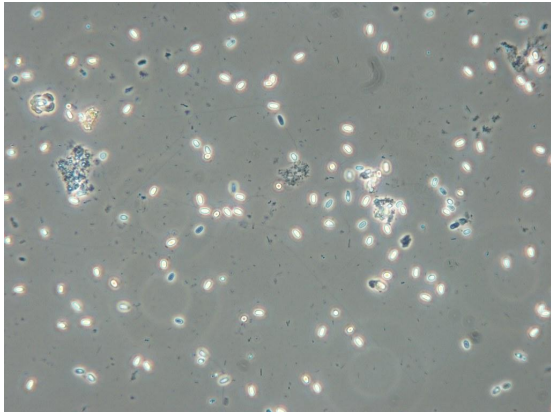

Medel förekomst

Bedömningspoäng 3

5 st tydliga sporer hittades

Nosemasporer

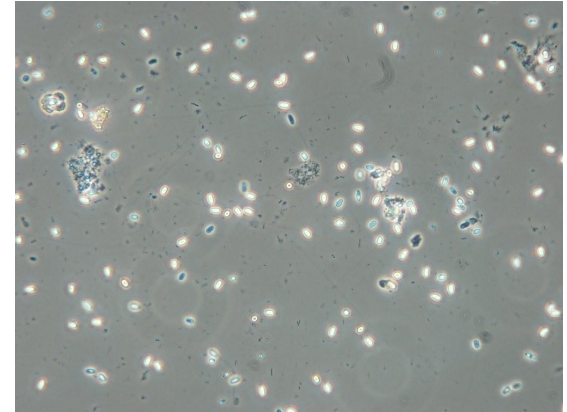
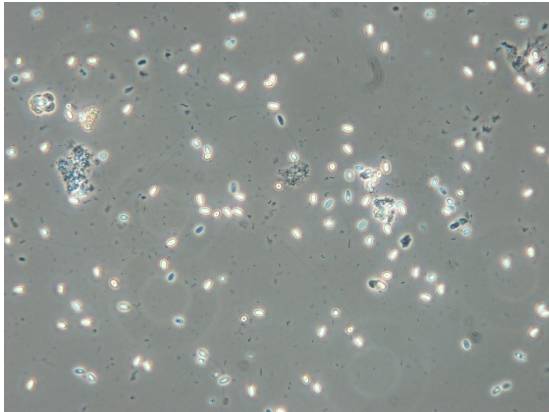

Hög förekomst förekomst

Bedömningspoäng 1

Fler än 30 st sporer hittade

Nosemasporer

8. Varroatolerans

Bedömning		Biodlare	Namn		Bigård	Typ	Namn		Kupa	
Ar	Drottning		Märkt	Ja/nej	Övervint. egna bin	Ja/nej	Medelskörd i bigård		Kg	
	Parning		Vingklippt	Ja/nej	Rammått i y- rum		Antal samhällen			
	Moder		Tillsatt	Datum	Rammått i s-lådor					

5 Honung	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Summa kg till kolumn 5 i R-tal

6 Utrensning	Datum	% utrensat	Datum	% utrensat	Utrensning i % medeltal	7 Nosema	Datum	Infektionsgrad
Frysmetoden								

Bedömning Nr	Datum	1 Temperament /Kakfasthet	2 Svärmtrohghet	3 Fruktksamhet	4 Kalkyngel	5 Honung	8 Varroatolerans / VSH	9 Färg drönare	10 Färg arbetsbi	Övriga noteringar.
1										
2										
3										
Sammanställt värde						R-tal				

Anvisningar: Bedömningar görs vid minst 3 skilda tillfällen, för säkrare värde, sprid gärna tillfällena jämnt över hela dragsäsongen, och två tillfällen med sämre väderförhållanden. Egenskaperna 1- 4 bedöms vid varje tillfälle, övriga bedöms när så är möjligt. Egenskaperna: 6. Utrensning, 7. Nosema och 8 Varroatolerans anges om särskilda prov utförts för dessa. Genomgående för egenskaperna är 5-gradig skala, utom för de egenskaper som anges särskilt nedan. 9. Färg drönare och 10. Färg arbetsbi ifylls om så anses ha betydelse. OBS! Vid sammanställning av värden gäller inte generellt genomsnittligt värde utan ibland lägsta värde som uppnåtts vid bedömning. Om användas anges nedan efter förkortningen "SV"

1. Temperament/ kakfasthet 5. mycket lugna/sitter stilla 4. tämligen lugna/rörligare 3. normala/ganska rörliga 2. irriterade /rörliga 1. sticker oprovocerat/mycket rörliga SV: Medelvärde	3. Fruktbarhet 5. stora yngelytor, birikt hela säsongen 4. skott i mycket lite omfattning 3. normalt 2. dålig fruktsamhet 1. omsätter all nektar i yngel SV: Medelvärde	5. Honungsskörd Relativt används. En kupa totalskörd divideras med bigårdens medel. Kupa som har bigårdens medel = 1,0. Ex. 50 kg = medel i bigård och 1,0, eller 100% Ett samhälle ger 60 kg, vilket blir 1,2 eller 120%. 50% av medel-skörden = 0,5.	6. Utrensning Frysmetoden max 24 tim. Två provtillfällen medeltal i % anges. 7. Nosema 5. inga sporer 3. 1-5 sporer (0,5-2 milj. sporer/bi) 1. 6-40 sporer (>5 milj. sporer/bi) SV: Lägsta värde För säkert värde leta över täckglas Antal sporer i förstoring 400 ggr	8. Varroatolerans Bedöms enligt den för tillfället aktuella metoden.	5. helt mörka 3. bronsfärgade 1. gul rand eller randiga 10. Färg arbetsbi 5. helt likformiga 3. något varierade 1. mycket olika färg	teckningar

Varroa-prov

- “Testbiodlingen ska skötas med god djurhållning”
  - Varroabehandling sker som vanligt (Höst/Vinter-behandling mm.)
- Två prover ska tas
  - Första provet görs i början av maj
  - Sista provet görs precis innan höstbehandling (60 dagar mellan proverna)
- Prov tas genom att “tvätta” bina
  - Samlingsprov på cirka 300 bin (1 dl) tas varefter antal kvalster räknas
  - Differensen mellan första och andra provtillfället indikerar varroa-toleransen
- Varroa-testerna följer den metod som VSH-Bin i Sverige använder
  - Se <https://vshbin.se/> för att hitta manualer och beräkningsverktyg
  - Excell-fil för beräkning av varroatillväxt finns på vår hemsida

9. Färg drönare

- Färgvariationen på drönarmassan speglar arvsmassans variation hos drottningen
  - Mer lika färgade drönare tyder på mer homogen arvsmassa
- Färgen på drönare noteras som “den färg som de flesta drönare i kupan har”

Bedömning		Biodlare	Namn		Bigård	Typ	Namn		Kupa		
Ar	Drottning		Märkt	Ja/nej	Övervint. egna bin	Ja/nej	Medelskörd i bigård		Kg		
	Parning		Vingklippt	Ja/nej	Rammått i y- rum		Antal samhällen				
	Moder		Tillsatt	Datum	Rammått i s-lådor						
5 Honung		Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Summa kg till kolumn 5 i R-tal	
6 Utrensning Frysmetoden		Datum	% utrensat	Datum	% utrensat	Utrensning i % medeltal		7 Nosema		Datum	Infektionsgrad

Bedömning Nr	Datum	1 Temperament /Kakfasthet	2 Svärmtrohghet	3 Fruktsamhet	4 Kalkyngel	5 Honung	8 Varroaolerans / VSH	9 Färg drönare	10 Färg arbetsbi	Övriga noteringar:
1										
2										
3										
Sammanställt värde						R-tal				

Anvisningar: Bedömningar görs vid minst 3 skilda tillfällen, för säkrare värde, sprid gärna tillfällena jämnt över hela dragsäsongen, och två tillfällen med sämre väderförhållanden. Egenskaperna 1- 4 bedöms vid varje tillfälle, övriga bedöms när så är möjligt. Egenskaperna: 6. Utrensning, 7. Nosema och 8 Varroaolerans anges om särskilda prov utförts för dessa. Genomgående för egenskaperna är 5-gradig skala, utom för de egenskaper som anges särskilt nedan. 9. Färg drönare och 10. Färg arbetsbi ifylls om så anses ha betydelse. OBS! Vid sammanställning av värden gäller inte generellt genomsnittligt värde utan ibland lägsta värde som uppnåtts vid de tre bedömningarna. Vilket värde som ska användas anges nedan efter förkortningen "SV"

1. Temperament/ kakfasthet 5. mycket lugna/sitter stilla 4. tämligen lugna/rörligare 3. normala/ganska rörliga 2. irriterade /rörliga 1. sticker oprovocerat/mycket rörliga SV: Medelvärde	3. Fruktsamhet 5. stora yngelytor, birikt hela säsongen 4. skott i mycket lite omfattning 3. normalt 2. dålig fruktsamhet 1. omsätter all nektar i yngel SV: Medelvärde	5. Honungsskörd Relativt använts. En kupa totalskörd divideras med bigårdens medel. Kupa som har bigårdens medel = 1.0. Ex. 50 kg = medel i bigård och 1.0, eller 100%. Ett samhälle ger 60 kg, vilket blir 1,2 eller 120%. 50% av medelskörd = 0.5.	6. Utrensning Frysmetoden max 24 tim. Två provtillfällen medeltal i % anges. 7. Nosema 5. inga sporer 3. 1-5 sporer (0,5-2 milj. sporer/bi) 1. 6-40 sporer (>5 milj. sporer/bi) SV: Lägsta värde För säkert värde leta övervakningspunkter Antal sporer i förstoring 400 ggr	8. Varroaolerans Bedöms enligt den för tillfället aktuella metoden. 9. Färg drönare 5. helt mörka 3. bronsfärgade 1. gul rand eller randiga sporer/bi 10. Färg arbetsbi 3. något varierade 1. mycket olika färg	Anteckningar

10. Färg arbetsbi

- Färgvariationen på bmassan speglar arvsmassans variation hos drottningen
  - Mer lika färgade arbetsbin tyder på mer homogen arvsmassa

Bedömning		Biodlare	Namn		Bigård	Typ	Namn		Kupa		
Är	Drottning		Märkt	Ja/nej	Övervint. egna bin	Ja/nej	Medelskörd i bigård			Kg	
	Parning		Vingklippt	Ja/nej	Rammått i y- rum		Antal samhällen				
	Moder		Tillsatt	Datum	Rammått i s-lådor						
5 Honung	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Datum	Kg	Summa kg till kolumn 5 i R-tal
6 Utrensning Frysmetoden	Datum	% utrensat	Datum	% utrensat	Utrensning i % medeltal		7 Nosema		Datum	Infektionsgrad	

Bedömning Nr	Bedömning Datum	1 Temperament /Kakfasthet	2 Svärmtroghet	3 Fruktsamhet	4 Kalkyngel	5 Honung	8 Varroaolerans / VSH	9 Färg drönare	10 Färg arbetsbi	Övriga noteringar.
1										
2										
3										
						R-tal				
Sammanställt värde										

Anvisningar: Bedömningar görs vid minst 3 skilda tillfällen, för säkrare värde, sprid gärna tillfällena jämnt över hela dragsäsongen, och två tillfällen med sämre väderförhållanden.

Egenskaperna 1- 4 bedöms vid varje tillfälle, övriga bedöms när så är möjligt. Egenskaperna: 6. Utrensning, 7. Nosema och 8 Varroaolerans anges om särskilda prov utförts för dessa.

Genomgående för egenskaperna är 5-gradig skala, utom för de egenskaper som anges särskilt nedan. 9. Färg drönare och 10. Färg arbetsbi ifylls om så anses ha betydelse.

OBS! Vid sammanställning av värden gäller inte generellt genomsnittligt värde utan ibland lägsta värde som uppnåtts vid de tre bedömningarna. Vilket värde som ska användas anges nedan efter förkortningen "SV"

1. Temperament/ kakfasthet 5. mycket lugna/sitter stilla 4. tämligen lugna/rörligare 3. normala/ganska rörliga 2. irriterade /rörliga 1. sticker oprovocerat/mycket rörliga SV: Medelvärde	3. Fruktsamhet 5. stora yngelytor, birk hela säsongen 4. skott i mycket lite omfattning 3. normalt 2. dålig fruktsamhet 1. omsätter all nektar i yngel SV: Medelvärde	5. Honungsskörd Relativt används. En kupa totalskörd divideras med bigårdens medel. Kupa som har bigårdens medel = 1.0. Ex. 50 kg = medel i bigård och 1.0, eller 100% Ett samhälle ger 60 kg, vilket blir 1,2 eller 120%. 50% av medelskörd = 0.5.	6. Utrensning Frysmetoden max 24 tim. Två provtillfällen medeltal i % anges. 7. Nosema 5. inga sporer 3. 1-5 sporer (0,5-2 milj. sporer/bi) 1. 6-40 sporer (>5 milj. sporer/bi) SV: Lägsta värde För säkert värde leta över 100 ggr Antal sporer i förstoring	8. Varroaolerans Bedöms enligt den för tillfället aktuella metoden. 9. Färg drönare 5. helt mörka 3. bronsfärgade 10. Färg arbetsbi 5. helt likformiga 3. något varierade 1. mycket olika färg	Anteckningar

Avrapportering av testserier

- Testserie-ledaren sköter all kommunikation med FSB
  - **Testbiodlaren** rapporterar till testserie-ledaren
  - **Testserie-ledaren** sammanställer och skickar sedan till FSB:s **Testansvarige**

Sammanställning testserie

Blad av

Blanketten används vid rapportering och sammanställning av bedömningar som gjorts på bedömningsformulär där också anvisningar för bedömningarna finns att hämta.
 OBS! För att få NP-medel, då sådana finns, ska alla testserier vara på minst 18 droppningar.
 De samhallen som testar med NP-medel skall vara rapporterade senast 15 aug. Skicka senast 1 okt till: Olle Jönsson, Trädgårdsgatan 14, 275 32 Sjöbo, eller e-post jonssonolle@hotmail.com

Ar	Drottning till		Med paning		Antal		Testserie nr				
Num	Adress			Postadress		Tel					
Drottning	1. Temperament / Kalkfästhet	2. Svärtröghet	3. Fruktsambet	4. Kalkyngel	5. Honung	6. Utrensning	7. Nosen	8. Varroatolerans / VSH	9. Färg drönnare	10. Färg arbetsbi	Anteckningar
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											
Antal 5:or											
Antal 4:or											
Antal 3:or											
Antal 2:or											
Antal 1:or											

Avrapportering av testserier

- Drottningarna grupperas efter den testbiodlare de placerats hos
  - Testbiodlarens initialer skrivs innan drottningens beteckning
- Varje drottning har ett unikt serienummer så förväxling ej sker (ex. 055, 078, mm.)
  - Lämpligt kan vara att “dela ut” olika intervaller till respektive biodlare (ex. 1-19, 20-39, 40-59)

Drottning	
1 HAL17-055	4
2 HAL17-078	3
3 HAL17-079	
4 HAL17-051	4
5 HAL17-052	4
6 HAL17-054	
7 JRT HAL17-163	3
8 JRT HAL17-164	3
9 JRT HAL17-165	4
10 JRT HAL17-166	3
11 JRT HAL17167	4
12 JRT HAL17-168	
13 KÅH HAL17-057	3
14 KÅH HAL17-058	4
15 KÅH HAL17-059	4
16 KÅH HAL17-060	4
17 KÅH HAL17-061	4
18	
19	
20	
Antal 5:or	
Antal 4:or	
Antal 3:or	
Antal 2:or	
Antal 1:or	

År	Domare till	Med passning	Antal	Testserie nr							
2018	HAL 16-104	HAL14-035									
Navn	Adress	Postadress	Tel								
Håkan Albrektsson	Ramska	27397 Tomshälla									
Drottning	1. Temperament /Kalkfästhet	2. Svärmtroget	3. Fruktbarhet	4. Kalkyngel	5. Honung	6. Utrensning	7. Nörens	8. Varrootolerans /VSH	9. Färg drönare	10. Färg arbetsbi	Anteckningar
1 HAL17-055	4	5	5	5	1,2	65	3	3			Starkt under vår; tappade senare. Varroa i antal?
2 HAL17-078	3	5	4	5	0,6	80	3	3			Kommer starkt under sommaren. Varroa i antal?
3 HAL17-079											Utvintrat
4 HAL17-051	4	5	3	5	0,8	75	1	3			Svag utveckling, bra med honung. Varroa i antal?
5 HAL17-052	4	3	3	5	0		3	3			Bytt drott. i maj
6 HAL17-054											Utvintrat
7 JRT HAL17-163	3	5	3	5	0,9	37	5				Inkommer m varroa tillväxt
8 JRT HAL17-164	3	5	2	5	0,7	35	5				Inkommer m varroa tillväxt
9 JRT HAL17-165	4	5	3	5	0,9	41	5				Inkommer m varroa tillväxt
10 JRT HAL17-166	3	5	4	5	1,1	39	5				Inkommer m varroa tillväxt
11 JRT HAL17167	4	5	4	5	1,2	28	5				Inkommer m varroa tillväxt
12 JRT HAL17-168											Utvintrat
13 KÅH HAL17-057	3	5	4	5	1,0	89	3	2			
14 KÅH HAL17-058	4	5	3	5	0,8	68	5	0			
15 KÅH HAL17-059	4	5	3	5	1,0	100	5	0			
16 KÅH HAL17-060	4	5	3	5	1,0	83	5	0			Bytt drottning
17 KÅH HAL17-061	4	5	3	5	1,0	78	5	0			
18											
19											
20											
Antal 5:or		13	1				9				
Antal 4:or	9		4								
Antal 3:or	5	1	8				4				
Antal 2:or			1								
Antal 1:or							1				